

ทุกคนล้วนแบมือขอ ใครจะให้ ถ้าไม่ใช่เรา

All for the take, who is going to give if not us

รศ.ดร.ประพันธ์ เศรษฐนันท์

ยี่สิบสี่กันยายนพุทธศักราชสองพันห้าร้อยสามสิบห้า เวลา 12:40 น. บนสะพานลอยข้ามถนนที่สามย่าน มีชายชราอายุไม่น่าเกิน 60 ปี นอนหงายหลับตา แต่งตัวรุงรัง สีหน้าบ่งบอกถึงความยุ่งยากใจที่ปรากฏอยู่แม้กำลังหลับ เลื้อสีกาก็มีรอยขาดเป็นหย่อมๆ ไม่มีกระดุมเสื้อ ทำให้แลเห็นหน้าอกกว้าง ซึ่งโครงบาน กางเกงขาสั้นเก่าเสียยิ่งกว่าผ้าเช็ดเท้าที่บ้านใครบางคนเสียอีก เขาอนราบไปบนกางเกงขายาวเก่าๆ อีกตัวที่ปูตามยาวไปบนพื้นแผ่นเหล็กของสะพานลอย เหนือศีรษะมีกระเป๋าผ้าสีคล้ำเล็กๆ วางอยู่ นอกจากนั้นไม่มีสมบัติอื่นได้อีก

เวลาเที่ยงวันมีคนใช้สะพานลอยเดินผ่านไปมามากพอควร ไม่มีใครสนใจใคร แต่ทุกคนมีการกระทำที่เหมือนกันคือ พยายามเบือนหน้าหนีจากภาพของชายชราว่างอปลัดขันธ์หรือมิฉะนั้นก็รีบเดินหลบไปโดยอัตโนมัติด้วยความขะเขย่ง ผมเองก็ไม่ได้ดีไปกว่าคนอื่น เห็นแก่ตัวไม่ต่างจากคนอื่นเหมือนกัน ขณะเดินผ่านมาบนสะพานลอย เตรียมเดินหลบ แต่ชั่วแวบหนึ่งได้ระลึกถึงคำสอนของหลวงพ่อ จึงเดินชะลอรอให้คนอื่นเดินผ่านไปเสียก่อน ด้วยเกรงว่า ถ้าเราไปพูดกับชายชราในขณะนั้น อาจสร้างจุดสนใจให้แก่คนที่ผ่านไปมาโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะบรรดาลูกศิษย์ที่เป็นนิสิตจุฬาย่างทั้งหลาย อาจไม่เข้าใจทำให้เรามีจิตอกุศลเกิดขึ้นได้ เมื่อปลอดคนผมจึงเดินเข้าไปหา นั่งลงใช้เสียงดังพอควรปลุกให้ชายชราตื่นขึ้น ผมถามว่ามาจากไหนกัน ชายชรารู้สึกตัวในทันทีพยายามจะลุกขึ้นนั่งด้วยความยากลำบาก และก็นั่งได้ในที่สุด เมื่อผมนั่งลงในระดับเดียวกับกับชายชรา ผมได้พบว่า ความอปลัดขันธ์ที่ปรากฏต่อหน้าผมนั้น มีมากกว่าที่เห็นครั้งแรกมาก หน้าของเขาต้องเอียงอยู่ตลอดเวลา ดวงตาขวปัดขึ้นออกมา ตาซ้ายลืมได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น กลิ่นเหม็นโชยออกมาจนทนเกือบไม่ได้ ผมไม่แน่ใจเหมือนกันว่าภาพที่เห็นนี้จะยังเรียกว่า “คน” ได้หรือไม่ เพราะในโลกที่คนมีความเห็นแก่ตัวมากขึ้นทุกทีนั้น มนุษย์ได้มีสภาพกลายเป็นสัตว์ไปแล้วมากมาย

ผมถามว่ากินอะไรแล้วหรือยัง แกตอบว่ายังไม่เคยได้กินอะไรเลยตั้งแต่เช้า บ้านอยู่ที่สุรินทร์ ไม่มีนาทำกินแล้ว จึงเดินทางมาหางานทำที่กรุงเทพฯ งานไม่มีทำ ไม่มีญาติ ไม่มีเพื่อน ผมตัดสินใจหยิบเงินยื่นให้ 100 บาท บอกว่าขอมอบเงินให้ 100 บาทช่วยค่าใช้จ่าย คิดว่าเงินจำนวนนี้ควรพอกลับบ้านได้ เพราะอยู่ที่กรุงเทพฯ ก็ต้องตายแน่นอน ผมยื่นให้แกกลับบ้านหลายครั้ง อย่าง

น้อยบ้านเราก็ยังมีข้าวกิน มีสภาพเป็นมนุษย์ ไม่ใช่สัตว์ ชายชราทำเงิน 100 บาทแน่นอน ทำอะไรไม่ถูก ไม่พูดอะไรสักคำ ด้วยสภาพที่เห็นผมเองเกิดอารมณ์ปีติมากกว่าครั้งใดๆ ที่ผมให้ทาน คำพูดของหลวงพ่อก็พิสูจน์ได้ด้วยการกระทำ ผมบอกให้รีบเก็บเงิน เพราะเกรงจะมีใครคว้าไปเสียก่อน ชายชราดูเหมือนไม่ได้ยินอะไร น้ำตาไหล ผมลุกเดินออกไป เพราะเริ่มมีคนเดินขึ้นมาบนสะพาน ในใจคิดว่า “ทุกคนล้วนแบมือขอ ใครจะให้ ถ้าไม่ใช่เรา”